

List izlazi svake srijede — Uređuje redakcijski kolegij — Glavni i odgovorni urednik — NIKOLA BEGO — Uredništvo: Šibenik - Ul. Petra Grubišića 3
Telefon uredništva 25-62 * Ru-kopisi se ne vraćaju

šibenskilist

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara — Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće «Stampa» Šibenik — Direktor MARKO JURKOVIC — Mjesečna pretplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-1-8 * Telefon štamparije 22-28 i 29-53

Sjednica Općinske skupštine Šibenik

Usvojene nove tarife za vodu

Stimulativniji sistem raspodjele u ustanovama

U utorak je u dvorani kina »20. april« održana prva ovogodišnja sjednica vijeća Općinske skupštine Šibenik. Tom prilikom usvojeno je više odluka i rješenja komunalnog i privrednog značaja i doneseno više rješenja s raznih područja. Kao što je poznato općina Šibenik je republičkim propisima određena da od prvog siječnja ove godine uvede sistem unutrašnje raspodjele po principu dohotka. Osnovan je Savjet radnog kolektiva i donesena Odluka o radnom kolektivu i njegovim organima, kojom se određuju prava i dužnosti radnog kolektiva kao organa upravljanja, način izbora, prava i dužnosti Savjeta radnog kolektiva i posebnih organa.

Donesena je i nova Odluka o naknadama odbornika i članova drugih kolegijalnih organa, kojom je određeno da ovim licima pripada pravo na naknadu putnih troškova i drugih izdataka nastalih uslijed vršenja dužnosti i to za putovanje do 12 sati na području općine dinara 1.000, a za putovanje preko 12 sati 2.000 dinara. Ovim licima, ako nisu u radnom odnosu, bez obzira na trajanje putovanja pripada naknada u iznosu od 2.000 dinara, a ako putuju izvan općinskog područja pripada im naknada u iznosu od 3.500 dinara.

S područja privrede doneseno je više propisa, među kojima Odluka o količinama vina i rakije, koje mogu individualni proizvođači utrošiti u svom domaćinstvu bez plaćanja poreza u proizvodnoj 1963/1964. godini. Tim odredbama odobren je utrošak od 120 li-

tara vina po svakom članu domaćinstva starijem od 15 godina i po 12,5 litara rakije po svakom članu starijem od 18 godina. Prihvaćenim izmjenama Odluke o zaštiti poljskih dobara bolje je određena odgovornost počinitelja štete i utvrđen položaj čuvara polja, koji sada stiču prava i dužnosti radnika Općinske skupštine po propisima o javnim službenicima.

S područja komunalija usvojene su nove tarife za vodu i gradsku službu odvođa otpadnih voda u Šibeniku. Prema novoj odluci od prvog veljače 5 dinara više po metru kubnom vode plaćat će domaćinstva, a 10 dinara više plaćat će trgovačka i ugostiteljska poduzeća, zanatske radnje, svadadleštva i ustanove, kao i komunalne službe. Industrijska i građevinska poduzeća, vojne ustanove i željezničko transportno poduzeće plaćat će 15

dinara više po metru kubnom vode. Potrošači koji nemaju mjerila, već plaćaju pašalno, plaćat će za svako točilo više od 40 do 50 dinara. Do ovog povećanja došlo je zbog potrebe izvršenja rekonstrukcija vodovoda na potezu Brine - Moterize i izgradnje neophodnih objekata za normalno snabdijevanje grada vodom. Povećane su i tarife za korištenje vode putem Zagorskog vodovoda prosječno za 10 dinara, zbog toga što se i ove godine predviđaju nepokriveni troškovi održavanja tog objekta u iznosu od oko 15 milijuna dinara.

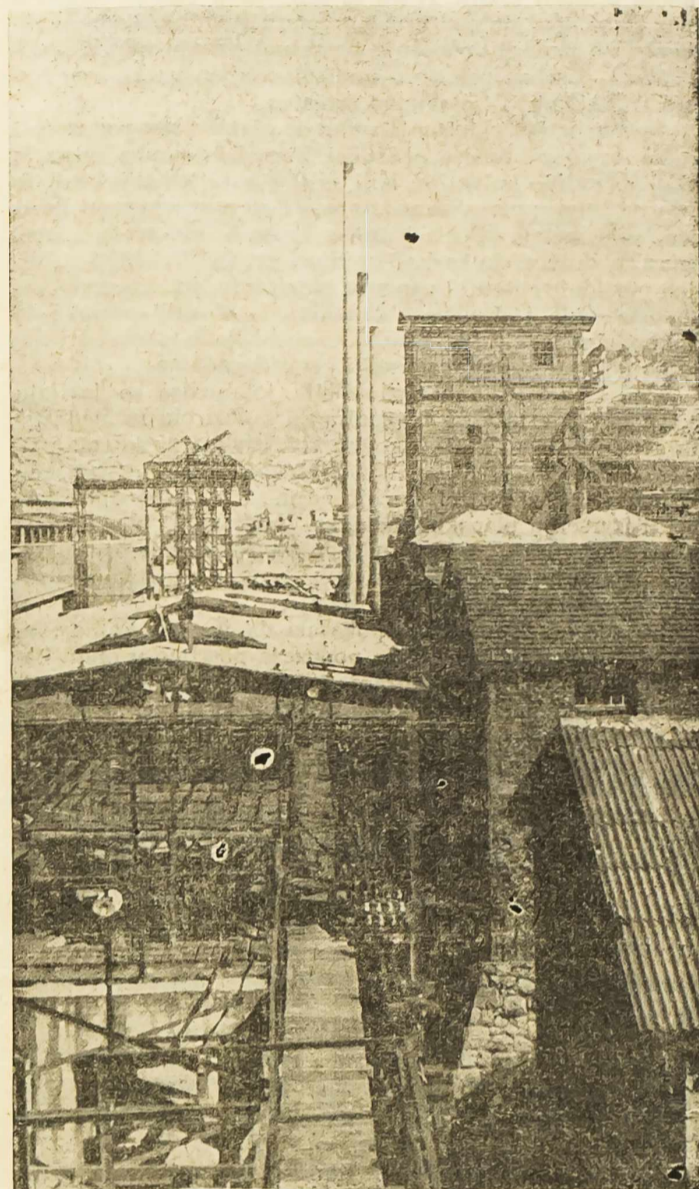
Vijeća su dala saglasnost za uvadjanje mjesnog samodoprinosu u ovoj godini na zaključke zborova birača u selima Vrpolje, Cievare, Međare i Rupe, za potrebe elektrifikacije tih sela. Pored toga, za gradnju obiteljskih i vikend kućica, kao i uređenje pristupnih puteva stambenim objektima, nekim fizičkim osobama u Šibeniku, Zlarinu i Tijesnu dati su na trajno korištenje nacionalizirani građevinski tereni. Vijeća su dala saglasnost na odluku Skupštine komunalnog zavoda za socijalno osiguranje o visini stope osnovnog doprinosa za zdravstveno osiguranje u ovoj godini i na Odluku

o određivanju grana, grupa i podgrupa, odnosno organizacija u kojima će se plaćati dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje. Prema ovim propisima stopa redovnog doprinosa za zdravstveno osiguranje kreće se u prošlogodišnjim granicama i iznosit će 8,7 posto od bruto osobnih dohodaka, a za radne organizacije u kojima je prosjek troškova iznad prosjeka komunalne zajednice, plaćat će se dodatni doprinos po stopi od 0,5 do 4,35 posto od bruto osobnih dohodaka u tim radnim organizacijama.

Odbornik Nikica Bujas, razrješen je dužnosti predsjedatelja Općinskog vijeća, a umjesto njega izabran je Jakov Grubišić. Za nove članove Naučne biblioteke iz redova građana imenovani su Branko Belamarić, Zvone Baković i Ante Pamuković. U Komisiju za osnivanje zemljišne knjige za novu katastarsku općinu Šibenik imenovani su Marijan Baranović i Ante Skočić. Zbog odlaska iz Šibenika, razrješen je dužnosti sanitarnog inspektora Josip Bukovac, a uvažena je i ostavka Zenić Nikice na dužnosti direktora Komunalne ustanove za hortikulturu »Zelenila«. Za direktora poduzeća »Slobodna plovidba« postavljen je Josip Olivari, za direktora Zanatskog kombinata u Vodicama. T. Šprljan, za direktora Zanatskog poduzeća »Krika« u Skradinu Ivan Klarić. Za upravitelja Poljoprivredne zadruge Vodice imenovan je Radivoj Skočić, a za direktora hotelsko-ugostiteljskog poduzeća »Rivijera« postavljen je Petar Meić. Uvažena je ostavka mr. ph. Milorada Novaka, upravitelja Ljekarne Šibenik, a na njegovo mjesto, za vršioća dužnosti upravitelja postavljen je mr. ph. Ivica Vučić.

Nekoliko novih imenovanja izvršeno je i na području kulture i prosvjete. Za direktora Muzičke škole postavljen je prof. Kamenko Berić, a za direktora Centra za kulturno-umjetnički odgoj mladih Dragutin Meić. Za direktora Skole učenika u privredi postavljena je Anka Santini, a za upravitelja Osnovne škole u Dubravcima postavljen je Stanimir Atanacković, učitelj iz Dubravica.

Osnovana je Komisija za pregled godišnjeg poreznog računa u koju su imenovani za predsjednika Branko Novaković, a za članove Dušanka Berović i Vinko Lišnjak. Osnovana je Komisija za proširenje društvenog sektora u poljoprivredi od 9 članova, a za predsjednika je imenovan inž. Mario Polombito. Za predsjednika Komisije za stipendije imenovan je Ante Milošević. U Komisiju za radno vrijeme izabrano je 7 članova, a za predsjednika imenovan je Čedo Polak. (T. D.)

Iz Tvornice elektroda i ferolegura

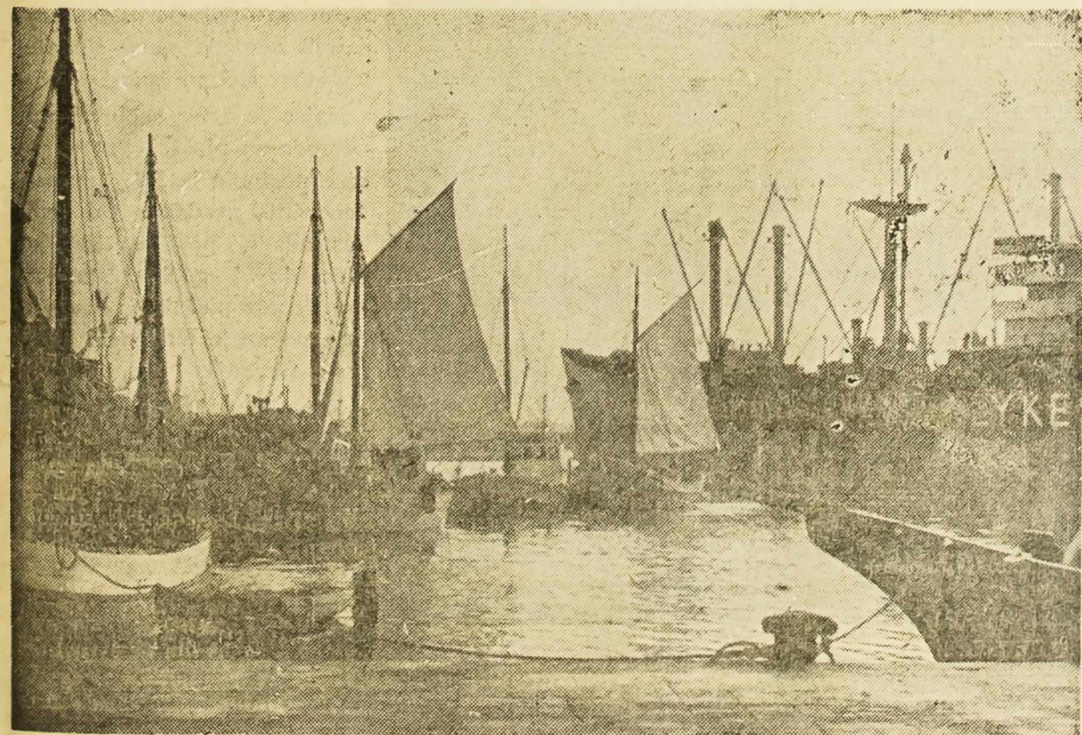
Rekordan promet „Luke“ u prošloj godini

Otkako postoji šibenska luka još nije zabilježen toliki promet koji je poduzeće »Luke« ostvarilo u prošloj godini. Ukupno je izmanipulirano 892 tisuće tona tereta. Time je ovaj radni kolektiv premašio plan prometa za više od 52 tisuće tona i za oko devet tona više u odnosu na 1962. godinu, koja je inače dotad postigla rekordan brojku od 883 tisuće tona izmanipulirane robe. Kroz luku je, protekle godine

prošlo više od šest tisuća prekonteinerskih i drugih brodova domaće i strane zastave. U ostvarenom prometu najuspješniji mjesec bio je kolovoz, kada je istovareno ili utovareno 106 tisuća tona, a najslabiji promet zabilježen je u mjesecu prosincu, kada je izmanipulirano svega 32 tisuće tona tereta. Tako slabom ostvarenju prometa pridonijela je nestašica potrebnog broja želje-

zničkih vagona i jaka hladnoća. Od uvozne robe dominirali su ugljen, žitarice, fosfati i željezna rudača, dok su u izvozu bili najvećim dijelom zastupljeni piratov koncentrat, pećni magnezit i olovo.

Rekordnom ostvarenju prometa u tom poduzeću, pored bolje organiziranog rada u luci, pridonijeli su mehanizacija i povećani prostor zatvorenih skladišta.

LENJIN - ČOVJEK

Prije četrdeset godina, 21. januara 1924., smrt je odnijela iz redova međunarodnog socijalizma najjačeg, najsmjelijeg i najpotrebnijeg borca — Vladimira Ilića Uljanova — Lenjina.

O njegovom životu, prekinutom u naponu snage i u trenutku kada je možda svjetskom i sovjetskom socijalizmu bio najpotrebniji, napisano je i rečeno mnogo prijateljskih i neprijateljskih riječi. Ali njegova uloga ostala je neosporno najupečatljivija s obzirom na razvoj suvremenog čovječanstva.

O samom životu Lenjin je mislio ovako: »Najdraže što čovjek ima to je život, pa kako mu je on dat da živi samo jednom, čovjek mora živjeti tako da ne bude postiden sramotom kukavičke i trivijalne prošlosti, živjeti tako da se godine ne muči bez svrhe, živjeti tako da na samrti može reći: »Sav moj život i sva moja snaga bili su dati za najvažniju stvar na svijetu — oslobodjenje čovječanstva.«

To je, dakle, bio ideal Lenjinova života. A on je bio jedan od rijetkih ljudi koji su svoje ideale ostvarivali.

Od najmladih dana shvaća putove društvenog razvoja, opredjeljuje se za marksizam — teoriju, ali i za realizaciju osnovnih marksističkih načela.

Uskoro izbija u prve redove teoretičara, ali postaje i graditelj snažne partije boljševika. Težak je to i naporan put. On sam kaže: »Jedna borbena kampanja za drugim — protiv političkih gluposti, gadosti, oportunitizma itd.«

To mu omogućuje da pripremi godinu 1917, da tempira revoluciju u pravi čas, da povede prvi put u historiji proletarijata u borbi za izgradnju boljeg, pravednijeg života.

Rukovodi stvaranjem države i sovjetskog sistema u prvim godinama nakon revolucije. Bori se protiv birokracije i deformacija do zadnjeg svog daha. A pri tom ostaje sam čist i dosljedan: buni se što mu radnici jedne tvornice šalju štof za odijelo, oštro kori službenika koji je njemu, Lenjinu, po-visio plaću, skromno moli biblioteku da mu preko noći posudi knjigu koja mu je neophodno potrebna.

To je Lenjin čovjek.

Čovjek koji nije trpio laž, koji je svakome sve rekao u lice — bio smion u kritici, ali pažljiv u odnosu prema ljudima.

Jednostavni revolucionar i političar — marksista kojemu dugujemo sadašnjost.

Izrada perspektivnog plana razvoja
šibenske privrede

Uloga sindikata

Perspektivni plan privrednog razvoja za razdoblje od 1964. do 1970. godine, koji će uskoro biti donesen, treba da omogući daljnji razvitak proizvodnih snaga i socijalističkih odnosa u našoj zemlji. Pošto se pripremne radnje nalaze u toku, to se pred radne i druge organizacije u cjelokupnoj aktivnosti na izradi i donošenju plana postavljaju veoma složeni zadaci. Posebno pak pred sindikalne organizacije, koje trebaju da aktiviraju cjelokupno članstvo.

Problematika planiranja treba da obuzme sva poduzeća i srodne organizacije. Na području šibenske komune svega je nekoliko radnih kolektiva, koji su u stanju temeljito pristupiti utvrđivanju planskih zadataka. To su u prvom redu Tvornica lakih metala »Boris Kidrič«, Tvornica elektroda i ferolegura, poduzeće »Luka«, »Ishrana« i dr. Ovi kolektivi su uspješni postići kvalitetniji uspon u planiranju, jer su organi samoupravljanja i društvene organizacije shvatili potrebu i neophodnost planiranja i što su uspostavljene takove stručne službe koje su u stanju obraditi planske zadatke.

Kod manjih radnih organizacija još uvijek se javljaju veoma ozbiljne teškoće u planiranju s obzirom na nedostatak stručnih kadrova. U takovim kolektivima poslovima planiranja najčešće se bave rukovodioci privredno - računskog sektora, što u ni kojem slučaju ne može biti efikasno sredstvo u izvršenju planskih zadataka. Najčešće se plan donosi na početku godine, a krajem godine prilično površne analize ne istražuju uzroke koji su pozitivno ili negativno djelovali na poslovanje radne organizacije.

Dosadašnja iskustva su pokazala da je planiranje važan faktor u vođenju politike poduzeća posebno u onim kolektivima u kojima je planiranje bilo rezultat dogovora radnika u radnim jedinicama, kao i poduzeća u cjelini. Za takav vid planiranja odgovorni su ne samo organi upravljanja, nego i društvene organizacije među kojima posebno mjesto zauzima sindikat.

S obzirom da je izrada društvenog plana za 1964. i sedmogodišnjeg plana u toku, navedeni faktori su dužni raditi na utvrđivanju osnovnih zadataka za ova vremenska razdoblja, jer je to uvjet za stabilan razvoj radne organizacije na svim područjima od značaja za postizavanje uspjeha i daljnjeg razvoja komune.

U pripremi novi propisi

Mjere za zaštitu od požara

Steta koju požar nanosi društvenoj imovini postaje sve veća a sadašnji sistem zaštite ne odgovara ni u privrednom ni u organizacionom pogledu ostvarenom privrednom i društvenom razvitku. U komunama i radnim organizacijama, kako se ocjenjuje u Odboru SIV-a za unutrašnju politiku, ne postoji još dovoljno razumijevanja za probleme službe protivpožarne zaštite, a često se i potcjenjuje opasnost od požara i šteta koju on može nanijeti.

U širokom kompleksu mjera koje se razmatraju u nadležnim savezним organima za poboljšanje situacije na ovom sektoru društvene zaštite, ističe se potreba donošenja novog zakona o zaštiti od požara, pošto su postojeći propisi prevaziđeni potrebama sve razvijenije privrede i društva. Jedan od osnovnih zadataka novog zakona, bar kako se sada ocjenjuje, bio bi da mnogo određenije nego dosad utvrdi obaveze svih društveno - političkih faktora, a naročito kotara, općina, radnih i drugih organizacija, organa i ustanova na planu preventivne zaštite i osiguravanja sredstava za financiranje protivpožarne zaštite. Praksa je pokazala da je jedna od osnovnih slabosti čitavog sistema protivpožarne zaštite upravo baš odsustvo efikasnijih mjera na planu preventivne zaštite, što je najčešće i dovodilo do požara. Novim zakonom bi se predvidjele i obaveze investitora da prilikom podizanja pojedinih objekata postupaju prema utvrđenim normativima za osiguranje preventivne zaštite od požara.

Odbor SIV-a za unutrašnju politiku, koji je nedavno razmatrao čitavu ovu problema-

tiku i mjere koje treba preduzeti za unapređenje protivpožarne zaštite, zauzeo je stav da bi službu koja se bavi ovom zaštitom trebalo izdvojiti iz organa narodne odbrane, u čijem se sastavu sada nalazi, i postaviti je kao komunalnu društvenu službu, jer to najbolje odgovara prirodnoj funkciji koju ona vrši. S obzirom da težište čitave protivpožarne zaštite treba da bude u komunama, smatra se, da određivanje njenog mjesta pruža najveće garancije za njeno funkcioniranje u budućnosti. Polazi se od toga da je komuna najviše zainteresirana i za fabrike i za naselja, pa prema tome i za zaštitu njihove imovine, jer od toga u krajnjoj liniji zavise izvori prihoda za zadovoljavanje mnogobrojnih potreba.

Sada je upravo prilika da se u statutima općina i radnih organizacija obuhvati i ovaj problem na odgovarajući način, a naročito s obzirom na intenciju novih propisa da se budući sistem protivpožarne zaštite zasniva na precizno razrađenim obavezama općina i radnih organizacija.

Ima mišljenja da bi novim propisima i statutima trebalo utvrditi i odgovornost privredne organizacije za naknadu štete od požara i to iz sredstava zajedničke potrošnje i ličnih dohodaka, jer bi to doprinosilo drukčijem odnosu radnih organizacija prema problemima zaštite od požara. Sada je situacija takva da se šteta pokriva uglavnom iz sredstava zajednice osiguranja, čak i u slučajevima krajnje aljkavog odnosa radnih organizacija.

Bilo bi svakako svrsishodnije da radne organizacije pri-

Dio proizvoda TLM

Službe društvenih djelatnosti pred složenijim zadacima

U prošloj godini postignuti novi kvalitet postavlja pred ove službe sve složenije zadatke osobito što se tiče sticanja i raspodjele dohotka kao i daljnjeg razvoja samoupravljanja u svim radnim organizacijama.

Analizirajući postignute uspjehe u djelovanju ovih službi doći ćemo do zaključka, da su u prošloj godini posebno dobri rezultati zabilježeni u oblasti zdravstva. U tom pogledu vidno mjesto zauzima Medicinski centar, u kojem se u znatnoj mjeri poboljšala zdravstvena zaštita. Sređeno je također financijski i ostalo poslovanje u tom kolektivu. Značajan podsticaj za ovakovo kretanje treba tražiti u provođenju u život novog Zakona o organizaciji i financiranju socijalnog osiguranja, kao i u primjeni novog Zakona o zdravstvenom osiguranju. Sve to je omogućilo sređivanje odnosa, koji su prije stupanja na snagu novih zakonskih propisa bili opterećeni nizom neriješenih pitanja.

U tom smislu uspostavljeni su kvalitativno drukčiji odnosi u ugovaranju zdravstvene zaštite osiguranika, što je dovelo i do racionalnijeg trošenja sredstava, a da u isto vrijeme nije uslijedilo smanjivanje obima i kvaliteta zdravstvene zaštite osiguranika.

I u oblasti prosvjete i kulture učinjen je stanovit napredak. No, problem stručnih kadrova ni iz daleka nije za-

gledan. To su pokazale i brojne rasprave, koje se upravo vode u republičkim i savezним okvirima. Vrlo se često ističe kako između radnih organizacija i prosvjetnih organa u šibenskoj komunama postoji stanovit praznina. To se najblaže rečeno očituje u tome što radne organizacije nemaju ni najosnovniju orijentaciju o tekućim i perspektivnim potrebama za stručnim kadrom. S obzirom na takovo stanje prosvjeta, naročito stručno školstvo nije u stanju da osposobljava one kadrove koji su radnim organizacijama zaista potrebni. To pitanje će i dalje biti aktualno, dok radni kolektivi ozbiljnije ne shvate potrebu planiranja, a time i svoja predviđanja za potrebnim stručnim kadrom. Rješenje tog problema jedino je moguće tražiti u razvijanju takvih radnih organizacija u oblasti školstva, koje će biti sposobne da privredi šibenske komune pruže potrebne profile stručnih kadrova.

Mjere za sigurniji saobraćaj

Sa razvojem domaće industrije motornih vozila povećava se i cestovni saobraćaj koji je doveo i do stalnog porasta saobraćajnih nezgoda i ljudskih žrtava. Takva situacija zahtijeva poduzimanje efikasnih mjera za veću zaštitu ljudi i imovine u saobraćaju na javnim putevima. O tome se diskutira u Saveznim organima jer nameću problem koji utječe na sigurnost saobraćaja i potreba da se sagledaju njihovi uzroci i pronađu što adekvatnija rješenja.

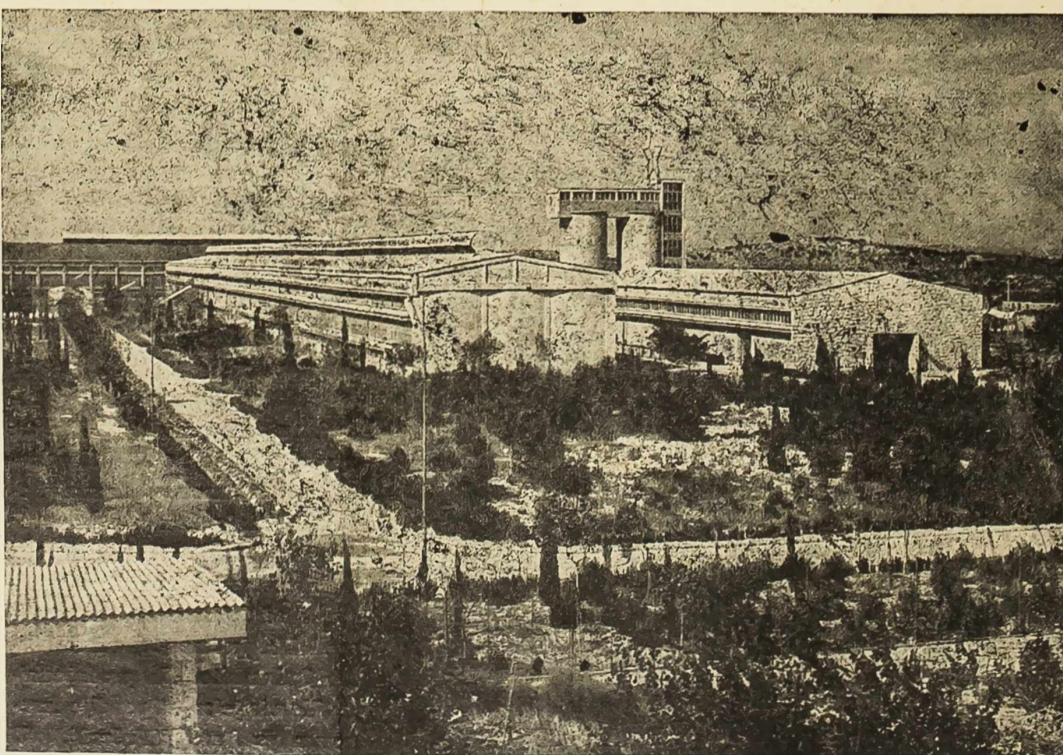
Tako na primjer, smatra se da je savremeni razvoj ustavogovarajućom tehničkom opretnog saobraćaja već prevazišao mnoge odredbe postojećih zašavanje zadataka sigurnosti saobraćaja, pa se i tu kao neodložna potreba postavlja problem osiguranja sredstava za njihovu bolju tehničku opremljenost. Također, brojni su primjeri u radu službi sigurnosti saobraćaja u organima unutrašnjih poslova. Ove slu-

S obzirom da stanje puteva igra veliku ulogu u sigurnosti i urednosti saobraćaja bilo bi svrsishodno da organi saobraćaja u zajednici s organima i poduzećima za puteve sistematski proučavaju pojedine važnije puteve sa stanovišta sigurnosti saobraćaja i da ustanove mjesta na kojima se najčešće dešavaju saobraćajne nezgode i poduzmu tehničke i druge mjere za otklanjanje izvora opasnosti na tim mjestima. U cilju veće sigurnosti saobraćaja neophodno je i urednije postavljanje saobraćajnih znakova kao i upotrijebavanje propisa o njima i uvesti neke nove međunarodne znakove.

Više mjera za sigurniji saobraćaj bit će potrebno poduzeti i u vezi s izradom idejnih urbanističkih planova i izgradnjom odgovarajućih saobraćajnica, naročito u velikim gradovima, zatim radi rješavanja problema zdravstvene i tehničke pomoći na putevima, poboljšanja kontrole tehničke ispravnosti vozila, organiziranja sigurnog odgoja građana i sl.

UREĐIT CE SE PJEŠAČKA STAZA U ULICI BORISA KIDRIČA

Na većem dijelu Ulice Borisa Kidriča nedostaje pješačke staze. Stoga je odlučeno da se uskoro pristupi radovima na njenom proširenju i uređenju i to na potezu od Bolnice do bivše Kožare. Zasad će se urediti samo lijeva strana ove saobraćajnice.

Pogled na TLM »Boris Kidrič«

Razloga za široko zahvaćanje problema sigurnosti i urednosti saobraćaja na javnim putevima ima više. Neke od njih ilustriraju i ovih nekoliko podataka. Na primjer, dok je 1957. godine broj motornih vozila iznosio 89.651, prošle godine on je dostigao cifru od 251.438 vozila, što znači povećanje za gotovo tri puta, pri čemu indeks povećanja za putničke automobile iznosi 428, za teretna vozila 145, za autobuse 177 i motocikle 345. S druge strane, dok je 1958. godine bilo 11.686 saobraćajnih nezgoda ove godine taj broj iznosi 16.832. Naročito je karakterističan visok broj saobraćajnih nezgoda sa težim posljedicama. Na primjer, 59,4% od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda u prošloj godini čine nezgode u kojima je bilo povrijeđenih ili poginulih lica, dok porast saobraćajnih nezgoda samo s materijalnom štetom iznosi 40,6%.

Najčešće žrtve saobraćajnih nezgoda su pješaci. Prošle godine poginulo je 361 a povrijeđeno 4.100 građana. Od svih nastradalih pješaka 30% su djeca do 14 godina starosti. Ugroženost pješaka u saobraćaju pokazuje tendenciju stalnog povećanja. Zbog svega toga najavljenije mjere za povećanje sigurnosti i urednosti saobraćaja dolaze u vrijeme kada je društvena zaštita ljudskih života i imovine počela osjetnije da zaostaje za potrebama sve modernijeg i razgranitijeg cestovnog saobraćaja. M. K.

Komentar

Preduvjeti plana u 1964.

Suviše je posebno isticati da je pred privredu Hrvatske društveni plan za ovu godinu opet postavio velike zadatke. Postići porast industrijske proizvodnje od 11,3 do 14 posto (optimalno 18,2 posto) i povećati vrijednost proizvodnje u poljoprivredi za 12 do 13,8 posto (optimalno 16,9 posto) zaista nije jednostavno, pogotovu uzme li se u obzir da osnovu ovih postotaka čini 1 63. u kojoj je krivulja rasta strmo krenula na više dovodeći našu privredu na jednu općenito višu razinu.

Računajući uspješnu prošlu — nadajući se — isto tako uspješnu ovu godinu, izlazi da će krajem 1964. društveni proizvod u Hrvatskoj biti 28 posto veći nego 1962, u čemu industrije 30 posto, a poljoprivrede 15 posto. Posebno uz ozbiljni zadaci industrije koja prošle i ove godine treba da ostvari toliki porast proizvodnje koliko je prije deset godina iznosila njena cjelokupna vrijednost.

PRIJE SVEGA: OSPOSOBLJAVATI POSTOJEĆE KAPACITETE

Planovima je, međutim, lakše sačiniti ambiciozan program nego proizvođačima da ga ostvare. Kakve su njihove šanse?

Nova ulaganja sigurno će znatno pridonijeti daljnjem rastu: društvene investicije u osnovna sredstva iznosile su 1953. godine 90 milijardi, dok će u ovoj godini doseći cifru od oko 364 milijarde dinara ili četiri puta više, kalkulišući po stalnim cijenama. No, osnovnu komponentu od koje ovisi ispunjenje planskih proporcija ipak čini intenzivnije privređivanje s postojećim sredstvima koja postaju sve neminovniji preduvjet daljnjem rastu. Unutrašnje rezerve, to neiscrpno vrelo novog društvenog bogatstva, zaista je obimno: prema još nedovršenim procjenama industrijski kapaciteti u Hrvatskoj se koriste u prosjeku 66 posto. Da ništa manje nisu i rezerve u poljoprivredi govore podaci da u istim općinama prinosi pšenice variraju od 30 do 60 mtc/ha, kukuruza od 30 do 35 mtc/ha, prosječna proizvodnja mlijeka po kravi od 2000 do 4500 litara godišnje itd.

Intenzivnije privređivanje nije, razumije se, dovoljno samo proklamirati već ga treba i materijalno poduprijeti. Uspjeh ove orijentacije uvelike će ovisiti o spremnosti investitora na svim nivoima da se konačno liše dosad jednostrane ambicije za gomilanjem novih kapaciteta, a da veću pažnju (i sredstva) usmjere na osposobljavanje postojećih objekata. Mnoge analize otkrivaju efekte koji znatno premašuju veličinu ulaganja, kanaliziraju li se ona na uklanjanje »uskih grla«, rekonstrukcije, modernizacije i nužno dopunjavanje postojećih kapaciteta. Uostalom, postignuti rezultati u 1962. i 1963. imaju korijen uglavnom u boljem korištenju onih društvenih sredstava s kojima već raspolazemo.

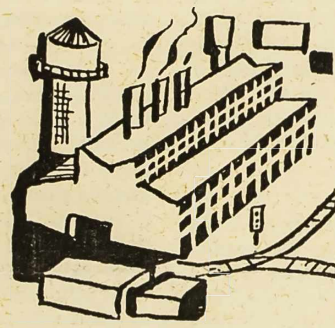
U DRNIŠU UCENICE SKUPLJAJU ŠISKE

Učenicima drniških škola koristi su prošlonedjeljne sunčane dane da odu u obližnju borovu šumicu i tu skupljaju borove šiske, koje Šumsko gospodarstvo u Drnišu otkupljuje po cijeni od 10 dinara po kilogramu. Od zarađenog novca neki će učenici popuniti svoja školska sportska društva novim rekvizitima, a neki će taj novac koristiti za financiranje svojih drugova kada se budu uputili na uobičajene školske ekskurzije na kraju školske godine. (c)

Među faktorima koji utječu na intenzivnije privređivanje i dublje zahvaćanje u unutrašnje rezerve posebno je vidna potreba da se životni standard radnih ljudi striktno veže za rezultate rada. Ilustracije radi spomenimo da razlika u masi osobnih dohodaka u slučaju ostvarenja više ili niže planske stope rasta iznosi u Hrvatskoj 11 milijardi dinara. Neophodno je, dakle, u samim radnim kolektivima uspostaviti takve odnose u kojima će svakom proizvođaču biti jasno da od njegova rada i aktivnosti ovisi da li ćemo tih 11 milijardi »staviti u džep« ili ne.

SIRI IZLAZ U SVIJET

U najtješnijoj je vezi s intenziviranjem privređivanja još jedan od ključnih preduvjeta ostvarenja planskih zadataka

Prevoz radnika na dnevnom redu

Ova priča mogla bi da snosi i drukčije ime. Priča o izgubljenim milijunima i izgubljenom vremenu »hodu po mukama« radnika i tvornice. Mogla bi da bude poučna i po tome kako male stvari mogu da budu velike u negativnom smislu i postanu krupni problemi i kao takvi mogu da zadaju ozbiljnu glavobolju. Možda bi malo veći napor uz energičniju intervenciju riješio veliku ljudsku i tvorničku stvar. Ali da ne smetnemo s uma: ovaj problem je naš, ali ne samo naš, možda i grada i komune i zajednice. Možda mali u okvirima zajednice, ali ovakav primjer kakav je naš u našim okvirima nije mali.

Riječ je o troškovima prevoza radnika koje tvornica isplaćuje transportnom poduzeću i Jugoslavenskoj željeznici svakog mjeseca i svake godine, redovno bez odbitaka i zastoja i uvijek tačno i na vrijeme. Gotovo deset milijuna mjesečno, oko sto milijuna godišnje, milijardu za 10 godina i tako redom. Uostalom nije važno da li je 100 milijuna ili devet milijuna. Oni su tu, tačno evidentirani u dinar. Ali nije to važno. Cilj priče je: da bi bilo zanimljivo izračunati koliko opada produktivnost jednog radnika koji ustane čitava dva sata prije stupanja na posao, koji možda i pješači pola sata i koji provede u raznim vozilima isto toliko. Da se ne govori o zakašnjenjima vozila, mada se i to može izračunati. Da se ne govori o tome da zbog lošeg vremena naročito u zimskim

u ovoj prvoj godini sedmogodišnjeg plana — jače uključivanje u svjetsku podjelu rada. Traženje širih putova u svijet od naročite je važnosti za privredu Hrvatske koja već sada učestvuje s 36 posto u cjelokupnom prilivu deviza u zemlju. Prirodni i geografski položaj Hrvatske, te već ostvareni rezultati otvaraju vrata daljnjem odlučnijem uklanjanju u međunarodnu podjelu rada. Sve više sazrijeva uvjerenje da danas više ne može egzistirati suvremena proizvodnja ako se orijentira jedino na (usko) domaće tržište. Naša poduzeća mogu doseći visokoserijsku proizvodnju, standardnu i masovnu produkciju uz visoku produktivnost i niske troškove samo obilatijim izvozom, čime ujedno osiguravaju trajnije izvore potrebnog re-produkcionog materijala. Zbog

toga se može nazvati kratkovidnom politikom pojedinih poduzeća koja — kako se opaža — zbog trenutne situacije na domaćem tržištu napuštaju teško osvojene pozicije u svijetu. Za uspješan kraj 1964. važan je i dobar start — kako bi se premostila već uobičajena pojava malaksavanja rasta u prvim mjesecima godine. U tom će smislu vjerojatno pozitivno djelovati pravovremeno donošenje saveznog i republičkog plana i odluke o nekim značajnim promjenama u privrednom sistemu. U istom je cilju potrebno da se tokom siječnja donesu i društveni planovi komuna, te privredne organizacije na vrijeme osiguraju domaće i uvozne reprodukcioni materijal, kao i plasman na domaćem međunarodnom tržištu. K.

Aktivnost omladine u Sitnu Donjem

Dobar početak

Prije nešto više od mjesec dana osnovan je u Sitnu Donjem aktiv Saveza omladine što je bio značajan događaj za to mjesto.

Očekivalo se da će početak rada biti težak, ali je omladina Sitnog dokazala da je sposobna i za veće pothvate. Ovdje se prije svega misli na njihovo djelovanje u dramskoj sekciji. U rad te sekcije uključeno je gotovo cjelokupno članstvo, koje zbog zime nije moglo biti angažirano na nekom drugom korisnom poslu.

Nedavno je omladina dala Lučić Jure. S. Celić

mjesecima teško se može doći do radnog mjesta. Prošlogodišnja zima nam je dobar primjer. Umoran radnik, već rano prilično izmrcvaren nije stopostotno koncentriran na radu. Čovjek je čovjek. Umoru odvlači koncentraciju i uspavljuje ga. Rezultat: efekat rada umanjen, proizvodnost opada. Možda povećan škart u proizvodnji, a izrađeni škart je uvijek skuplji od neizradenog proizvoda.

Ovakvi uslovi, naročito u zimskim mjesecima, utiču na broj oboljenja, nazeba težih i lakših, a rezultat je odsustvovanje s posla. A ljudi su nosioci proizvodnje. Strojevi ipak ne rješavaju sve. Možda, ne mogu da tvrdim, da poneki put zbog grupnog odsustvovanja i poneki stroj ne radi. A stroj je skup baš kada ne radi, kada ne proizvodi.

Mislim da je postavljena dijagnoza tačna. A bolest ova naša skupa nije ni nepoznata. Niti je ovo otkriće novost. Možda su neki detalji i ponovljeni, neke pojedinosti vrijedne pažnje, neke poslovne steopitne, ali ma koliko da je sve to tako, ipak ne smijemo zaboraviti da se naknada za prevoz radnika isplaćuje, kod nekih slučajeva i više nego iznosi zarada radnika. Sad nekako proizlazi da takav radnik, koji osam sati proizvodi, ne privredi baš ništa. Kada bi se stvari ovako posmatrale radnik bi još trebao da doplati razliku troškova prevoza tvornici! Naravno da je ovo apsurd, ali ne zaboravimo da je to ipak logičan apsurd. Radnički savjet zaključio je

priredbu u mjestu za koju je uloženo mnogo truda, ali je zato doživjela veliki uspjeh. Preko 300 posjetilaca bilo je zadovoljno kvalitetnom izvedbom raznovrsnog programa. Za uspjeh priredbe veliki dio zasluga pripada Zlati i Ivanu Skrozi, koji su mnogo pomogli prilikom priprema kao i svojim sudjelovanjem u izvođenju programa. Ta kulturna manifestacija nije djelovala nekoliko entuzijasta, nego je ona rezultat kolektivnog napora organizacije Saveza omladine i njenog predsjednika

„Dalmacija-plastika“ u Drnišu udvostručava proizvodnju

Poduzeće za obradu i primjenu plastičnih masa u Drnišu — »Dalmacija-plastika« izvršila je plan proizvodnje za 1963. već 15. novembra i od tada počela obimnu pripremu za proizvodnju u 1964. godini, u kojoj planira ostvarenje bruto - proizvoda u iznosu od 1,1 milijarde dinara. S ovim iznosom, »Dalmacija-plastika« će imati najveći bruto-proizvod u drniškoj komuni. Ako se usporedi izvršavanje planova od njenog osnivanja do danas, vidjet će se da »Dalmacija-plastika« svake godine, u odnosu na prethodnu, udvostručuje svoju proizvodnju. Vrijedi to pogotovo za 1964. godinu.

Da bi plan bio izvršen, postojeći kapaciteti bit će korišteni u cjelini, a rad će se odvijati permanentno u tri smjene. Poduzeće je već krajem 1963. rasprodalo sve svoje kapacitete za 1964. godinu. To se u prvom redu odnosi na štampu na aluminijskoj foliji, pergament-papiru i polietilenu. Ti su se proizvodi do nedavno uvozili iz zapadnih zemalja, a sada se većina poduzeća u zemlji koristi štampom ambalažom koju s velikim uspjehom proizvodi drniška »Dalmacija-plastika«.

Kapaciteti ekstruzije i tvrde prerade su raspoređeni, a poduzeće se u tim pogonima orijentiralo, uglavnom, na industrijsku ambalažu u čemu se specijaliziralo i steklo brojne poslovne partnere. Pogon galanterije će jedini raditi za tržište široke potrošnje.

Karakteristično je za to poduzeće, a što u »Dalmacija-plastici« smatraju posve normalnim jer rade za industriju, da nemaju zaliha gotove robe te je ono najlikvidnije poduzeće po čistoći svog poslovanja ne samo na svom užem području, već se kao takvo smatra i među svim prerađivačima plastičnih masa.

Povećanjem plana proizvodnje broj zaposlenih povećat će se neznatno, tek za 35 novih radnika, a bit će to kao i do sada, uglavnom, žene i invalidi rata i rada. »Dalmacija-plastika« zapošljava najviše žena u drniškoj komuni. Dok je prošle godine 155 radnika ostvarilo bruto-proizvod u iznosu od 600 milijuna dinara, s neznatnim povećanjem broja zaposlenih on će se ove godine udvostručiti. (c)

Jagnjenje ovaca

Cesto kod naših ovčara dolazi do masovnog uginuća jagnjadi, pa i ovaca. Razlog je tome što oni ne znaju od kakvog je velikog značaja pravilna organizacija jagnjenja i što blagovremeno ne pristupaju svim pripremama za njegovo uspješno provođenje. Česta je pojava da oni jagnjenje prepuste samom sebi ne vodeći računa o uspješnom jagnjenju.

Pripreme za pravilno obavljanje jagnjenja treba da obuhvati slijedeće: Kod bremenitih ovaca još prije jagnjenja treba očistiti vunu oko vimena, zadnjih nogu i oko čmara. Ukoliko to nije učinjeno na vrijeme, treba to učiniti poslije jagnjenja, da se ne bi uznemirivalo ovce. Na taj način mlado jagnje lakše dolazi do sise i neće mu se desiti da umjesto sise uhvati prljavi pramen vune, uslijed čega može doći do oboljenja organa za varenje hrane.

Na ovčarniku treba na vrijeme izvršiti opravke, zatvoriti sve rupe, da bi se izbjegla promaja, koja je u to doba

važno za njegov razvoj zbog svog sadržaja. Nekad se dogodilo da ovca nema dovoljno mlijeka ili pak sasvim malo. U tom slučaju treba se pobrinuti za ishranu jagnjeta na taj način što se ono podmetne da sisa drugu ovcu, koja nema svog jagnjeta ili je pak dobra mljekulja pa pored svog može da ishrani još jedno jagnje.

Poslije jagnjenja izvjesno vrijeme treba ovcu češće napajati, jer ona tada osjeća veću žed nego obično. Voda ne smije biti suviše hladna. Tih dana ovce ne treba mnogo hraniti, da nebi veliki priliv mlijeka izazvao zapaljenje vimena. Cim jagnje ojača treba početi s obilnom ishranom. Malu jagnjad ne treba držati u velikim grupama da bi lakše jagnjenje se obavilo brzo, tako da se ovci ne treba pružiti nikakva pomoć, već je ostaviti da se na miru ojačaji. Često se desi (kod slabih i starih ovaca) da se ovca ne može dugo sama ojačati — uslijed nepravilnog položaja jagnjeta ili uslijed slabih porođajnih napona. U tom slučaju treba joj pomoći. Najbolje je da joj pomoć ukazuje

savjeti poljoprivrednicima

važno za njegov razvoj zbog svog sadržaja. Nekad se dogodilo da ovca nema dovoljno mlijeka ili pak sasvim malo. U tom slučaju treba se pobrinuti za ishranu jagnjeta na taj način što se ono podmetne da sisa drugu ovcu, koja nema svog jagnjeta ili je pak dobra mljekulja pa pored svog može da ishrani još jedno jagnje. Poslije jagnjenja izvjesno vrijeme treba ovcu češće napajati, jer ona tada osjeća veću žed nego obično. Voda ne smije biti suviše hladna. Tih dana ovce ne treba mnogo hraniti, da nebi veliki priliv mlijeka izazvao zapaljenje vimena. Cim jagnje ojača treba početi s obilnom ishranom. Malu jagnjad ne treba držati u velikim grupama da bi lakše jagnjenje se obavilo brzo, tako da se ovci ne treba pružiti nikakva pomoć, već je ostaviti da se na miru ojačaji. Često se desi (kod slabih i starih ovaca) da se ovca ne može dugo sama ojačati — uslijed nepravilnog položaja jagnjeta ili uslijed slabih porođajnih napona. U tom slučaju treba joj pomoći. Najbolje je da joj pomoć ukazuje

lje je da joj pomoć ukazuje (»Aluminij«) Inž. M. B.

Gostovanje splitskog Narodnog kazališta

„Dragi moj lažljivče“

(Komediya Jeromea Kiltyja)

U okviru svog četvrtog gostovanja u Šibeniku u ovoj sezoni, Drama splitskog Narodnog kazališta prikazat će u nedjelju, 19. siječnja, u šibenskom kazalištu komediju Amerikanca Jeromea Kiltyja »Dragi moj lažljivče«, sastavljenu na osnovu prepiske glasovitog pisca Bernarda Shawa, i u svoje vrijeme, veoma

istaknute engleske glumice Patrick Campbell. Bit će održane dvije predstave ovog djela: popodnevna za dake i večernja za građanstvo.

Jerome Kilty, po profesiji glumac, nalazio se za vrijeme drugog svjetskog rata u Engleskoj kao vojnik i tu je 1943. godine slučajno saznao za korespondenciju Shaw - Campbell. Već tada je počeo razmišljati kako bi se ta interesantna prepiska mogla prezentirati u scenskoj formi, a nakon što su ta pisma bila objavljena u posebnoj knjizi, Kilty ostvaruje svoju ideju: 1956. godine u Chicagu on prvi put prikazuje komediju »Dragi moj lažljivče« (»Dear Liar«), u kojoj je sam tumačio Shawa, a njegova supruga, glumica, ulogu gđe Campbell. S ovim komadom nastupaju u brojnim gradovima SAD, a mnogi poznati dramski umjetnici s velikim uspjehom interpretiraju ovo djelo u Londonu, Moskvi, Parizu, New Yorku, Rimu, Berlinu, Lenjingradu, Varšavi, Budimpešti, Pragu itd. Kiltyjeva komedija postiže značajan uspjeh i na jugoslavenskim pozornicama (Beograd, Ljubljana, Zagreb).

Kilty je ovaj svoj komad nazvao »komedijom pisama«, no u njemu ima — iako se, naravno, ne može izbjeći slavna duhovitost Shawa i drskost — i vrlo potresnih pasaja, koji nam omogućuju da intimno, prisno i istinski sagledamo zagonetku koju je Bernard Shaw predstavljao kao čovjek. Pored odnosa Shawa i gđe Campbell, koji se pred gledaocima otkriva u živom kolo-

pletu početka udvaranja do potresnog kraja života duhovnog diva koji zamire kao stari lav, i jedne od najvećih glumica Engleske koja nestaje pogodena grubim zakonom prolaznosti slave, vidimo ovdje i njihova reagiranja na značajne događaje u svijetu u razdoblju od 40 godina, koje obuhvaća oba svjetska rata. Time komad dobiva i vrlo plastičnu dramsku i historijsku pozadinu.

Protivno očekivanjima, u ovoj predstavi koju nose samo dva lica nema ničeg statičnog. Ličnosti izlaze iz okvira prepiske i razgovaraju jedna s drugom, ali publika ipak zna da u stvari sluša pisma. Dvoje glumaca na sceni, bez ikakve pomoći sa strane, slijede četiri decenija peripetije dviju istaknutih ličnosti iz svijeta umjetnosti. Čitava skala ljudskih osjećaja dva se sata penje i spušta u neprestanom talasanju, ali prava zvijezda predstave je Bernard Shaw, čiji duhoviti, vatreni, klaunski um osigurava rijetko inteligentnu zabavu.

Splitsko Narodno kazalište prikazala je početkom ove sezone premijeru te Kiltyjeve komedije na svojoj Komornoj pozornici. Predstavu je režirao Tito Strozzi, koji ujedno tumači Shawa, dok ulogu Patrick Campbell igra kao gost Eliza Gerner - Strozzi, član drame Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. Scenograf je Ante Puhalović, a kostimi su izrađeni prema nacrtima Ljubice Wagner, gošta iz Zagreba. B. B.

Velika reforma

Poslije višegodišnjeg proučavanja stručnjaci Ujedinjenih nacija izradili su projekt novog kalendara koji bi trebalo da zamijeni dosadašnji, gregorijanski kalendar. Po svemu sudeći izgleda da su dosadašnjem kalendaru dani zaista »odbrojeni« jer se s izmjenama složio i vatikanski koncil.

Novi kalendar obiluje velikim izmjenama. Sve godine znači da velik broj ljudi u bit će jednake i imat će 365 dana, a bit će podijeljene u jednaka tromjesečja koja će imati 91 dan, odnosno 13 tjedana. Svaki prvi mjesec u tromjesečju počinjat će nedjeljom, a posljednji dan u svakom tromjesečju bit će subota. Svaki mjesec imat će 26 radnih dana i svaka nova godina počinjat će nedjeljom.

Da bi se ostvarilo takvo određivanje mjesec, tromjesečja i godina, trebalo je odrediti dan »Sveopćeg praznika« koji će padati uvijek poslije 30. decembra i »Dan prestupne godine« koji će svake četrte godine padati poslije 30. jula. Ta dva dana slavila bi se u čitavom svijetu i ne bi se računala — kao da uopće postoje!

Čak i najvatreniji pobornici reforme kalendara priznaju gregorijanskom kalendaru (uvedenom 4. oktobra 1582. godine) približnu astronomsku tačnost: godišnja toba tačno su određena, a izbacivanje nekih prestupnih dana sprečava greške u budućnosti. Međutim, ako se uzmu u obzir, zahtjevi suvremenog života, stvari ipak ne stoje tako dobro kao što se to na prvi pogled čini.

Evo, koje su njegove loše strane: dvije polovine godine nisu podjednako — prva ima

181, a druga 194 dana, što znači da velik broj ljudi u drugoj polovini radi tri dana više. Četiri tromjesečja u godini variraju od 90 do 92 dana, a mjeseci od 28 do 31 dan. Broj radnih dana u mjesecu kreće se od 24 do 27 dana. Te nepravilnosti stvaraju zbrku u statistikama jer se ne mogu upoređivati. Drugi — veoma ozbiljan — nedostatak gregorijanskog kalendara jeste što prvi dan u mjesecu može da bude bilo koji dan u tjednu, a isto tako i neki praznici dolaze u različite dane. Slično se događa prigodom određivanja datuma za izložbe, sajmove, izbore, međunarodne kongrese itd.

Projekt kalendara što su ga izradile Ujedinjene nacije zasniiva se na naučnoj osnovi. Svaka godina potpuno je istovjetna. Već sada mogu se na pamet naučiti svi važniji datumi. Tako će Prvi maj i 29. novembra padati svake godine u srijedu, pa to omogućava željeznicama i drugim transportnim poduzećima da tome prilagode svoj red vožnje. Budući da svako tromjesečje zatim, ako se uzmu u obzir, zahtjeva subotom, trgovačka poduzeća imat će izvanrednu mogućnost za kvartalnu inventuru, a banke da srede svoje račune. Skole će također, imati koristi jer će zimski i ljetni raspusti biti tačno određeni jednom za uvijek.

Vitimir Gradiška

NOB
1944.

2

Istoga dana ova brigada je dobila zadatak da se prebaci u Primorje pravcem preko Stankovaca radi prihvata ratnog materijala i boraca I prekomorske brigade. Brigada je u toku dana domarširala do sela Dobropoljaca gdje je zanočila.

— Šesta brigada je izvršila pokret iz Krupe prema Zegaru gdje se rasporedila: 1. bataljon u zaseocima Mijići-Ljubičići, 2. bataljon u zaseoku Sermaderi, 3. bataljon u Medvjedi, a 4. u Bogatniku. Stab brigade je ostao u Zegaru.

M/B »Velebit« sa ukrcanih stotinjak ranjenika krenuo je navečer sa Zirja za Vis. 8. siječnja:

Peta brigada, na putu iz Bukovice, stigla je na teren oko Stankovaca, pa se rasporedila:

Stab brigade u Stankovcima, 1. bataljon u Budaku, 2. bataljon u Pakoštanima, 3. i 4. bataljon oko Dobre vode i Pristega.

U to vrijeme se neprijatelj nalazio s jakim snagama u slijedećim okolnim garnizonima: Benkovcu, Lisičiću, Lišanima, Brib. Mostinama, Vodicama, Pirovcu i Biogradu.

— Šesta brigada se popunila s jednim bataljonom boraca Kninskog odreda, koji kompletan sačinjava njezin 1. bataljon. Istog dana 4. bataljon vrši pokret za Bilišane, a 2. bataljon za Bogatnik.

9. siječnja:

Drugi bataljon V brigade preko Pakoššana je otpremio ranjenike za Kornate, a u toku noći prihvatio prvu partiju boraca I prekomorske brigade sa Kornata, kao i kontigent ratnog materijala za diviziju. Radi osiguranja tog zadatka ovaj je bataljon zatvorio komunikaciju prema Pirovcu i prema Biogradu.

— Šesta brigada izvršila je raspored snaga radi likvidacije ustaškog uporišta sela Kruševa kod Obrovca, pa je Stab brigade s 1. bataljonom izvršio pokret za selo Popoviće, dok su ostali bataljoni zadržali iste položaje do 10. siječnja u noći.

— Iz baze u Ropotnici M/B »Kornat«, koji je osiguravao prevozne brodove sa trupama I prekomorske brigade iz Visa na Kornate, krenuo je sa vijećnicima ZAVNOH-a i kontingentom ranjenika za Vis, a usput je osiguravao prazne brodove u tom pravcu.

10. siječnja:

Prva četa II bataljona V brigade, koja je bila na osiguranju prema Pirovcu, sukobila se oko 6 sati iz jutra sa jednom kolonom njemačkih biciklista, koji su se kretali u pravcu Pakoššana. U borbi u Vruljama poginulo je 25 biciklista, a 1 je zarobljen. Zaplijenjeno je 26 bicikla, 1 mitraljez i 23 puške.

Istog dana snage 4. bataljona V brigade, koje su bile na osiguranju između Pirovca i Vodice, kod kapele Sv. Nikole, sukobile su se s jednom jačom kolonom Nijemaca iz Vodice, koju su u žestokoj borbi prisilile na povlačenje. Nijemci su na cesti ostavili jedna kola ratnog materijala s 20 sanduka municije za »šarca«, 14 raketa, 50 bombi, te se s neutvrđenim brojem ranjenih i mrtvih vratili u Vodice.

Po naredjenju Staba XIX divizije izvršen je noćni napad na neprijateljski garnizon u Pirovcu. Napad su otpočele snage 2. i 4. bataljona V brigade u 22 sata. Borba je trajala do iza ponoći, i pošto se iz pravca Šibenika probila jedna neprijateljska kolona, koja je došla kao pojačanje, to su se snage naše brigade povukle u pravcu Banjevaca. Neprijatelj je u tom napadu pretrpio gubitak od 15 mrtvih, a naši su imali 3 mrtva i 12 ranjenih.

— Uslijed popune brigade XIX divizije borcima Kninskog i Zadarskog odreda Sjeverodalmatinska grupa odreda se formirala, tako da sada ima svega dva odreda: Kninski i Sjeverodalmatinski. Od tada Kninski djeluje sjeverozapadno od rijeke Zrmanje, a SDPO sa svojim bataljonima: Zadarskim uz V brigadu, Vodičkim uz I primorsku, dok Bukovički ostaje sam na

prostoru Kistanje-Padene.

Stab XIX divizije izdao je naredjenje po kojem su brigade dobile slijedeća operativna podurčja:

V brigada prostor oko komunikacije Zemunik - Benkovac - Karin - Novigrad;

VI brigada Karin - Obrovac - Gračac i Obrovac - Lovinac;

VII brigada Gračac - Bruvno, Gračac - Otrčić i Otrčić - Srb;

I prekomorska, koja je još u fazi iskrcavanja, komunikaciju Biograd - Pakoštane - Pirovac - Vodice - Šibenik.

— VII brigada je postavila zasjedu kod želj. stanice Malovan u Lici. U zasjedu njezinog 1. i 2. bataljona upalo je 7 kamiona i oko 150 neprijateljskih vojnika. U času kad je neprijatelj bio pred totalnim uništenjem, probilo se neprijateljsko pojačanje iz pravca Otrčića, odbacivši dijelove 3. bataljona naše brigade, koji su tamo bili na osiguranju, uslijed čega je bilo naredeno našim jedinicama da se povuku. Na cesti je ostalo 15 mrtvih Nijemaca i 7 uništenih kamiona. Naši su imali 2 mrtva i 4 ranjena. 11. siječnja:

Drugi bataljon V brigade nalazi se još na osiguranju kanala kojim se prebacuju trupe i ratni materijal iz Kornata na kopno kod Pakoššana i Modrava, dok su ostali bataljoni te brigade na položajima oko Stankovaca prema Vrani i Benkovcu.

— U zoru je počeo koncentričan napad bataljona VI brigade na ustaško uporište selo Kruševu kod Obrovca. Osiguranje prema Obrovcu preuzeo je 4. bataljon, a prema Karinu 3. Neprijatelj je svojim manjim dijelovima pružio otpor, dok je glavninu po grupama povukao u pravcu Karina i Obrovca. Naši su bataljoni u toku jutra vršili pretres sela, kad su Nijemci s jakim snagama iz Obrovca odbacili snage 4. bataljona prema Kruševu. Tada je Stab brigade naredio povlačenje svojim bataljonima iz Kruševa.

— M/B Streljko iz sastava flotile naoružanih brodova III POS-a krenuo je u zaštitu konvoja prevoznih brodova s ranjenicima za Vis iz baze u Kornatima.

— Nijemci su povodom partizanskog napada na pirovački garnizon izvršili tešku represaliju nad mirnim stanovništvom pa su strijeljali: Vukman Mariju ud. Jure, Baus Matiju ž. Ante, Barić Jakova pok. Tome, Uroda Josu Staninog, a na prisilni rad odveli 60 ljudi.

12. siječnja:

Jedna četa 4. bataljona VII brigade, vršeći osiguranje puta za saobraćanje naših jedinica između Doljana i Dobrog sela u Lici, pokupila je sav telefonski materijal na toj relaciji.

— U Komandi šibenskog vojnog područja održan je sastanak predstavnika Okr. NO Šibenik, Komande šib. vojnog područja i Staba III POS-a. Raspravljalo se o potrebi jačih i sigurnijih veza s oslobođenim Visom. Bilo je govora i o pomanjkanju prevoznih brodova uslijed kvarova i oštećenja sa strane neprijateljske avijacije, pa je donesen zaključak o potrebi formiranja jedne brodogradilišne radionice na Kornatima, kao i o priboru i alatu za istu, koju bi se imalo nabaviti s otoka Murtera.

— Nijemci u Pirovcu opljačkali su 124 kuće tamošnjih rodoljuba, a srušili 14 kuća koje su im smetale pregled okolnog terena u slučaju daljnjih napada partizana na njihov garnizon.

13. siječnja:

Dok se 2. bataljon i dijelovi 4. bataljona V brigade još nalaze u Primorju gdje između Pakoššana i Pirovca vrše prihvati i prebačaj kamionima ratnog materijala i hrane do sjedišta XIX divizije, dotle je Stab brigade, koji se je u to vrijeme nalazio u selu Radašinovcima, prebacio svoj 1. bataljon kod sela Bukovića, a 3. bataljon u selo Kolarnu, radi priprema za napad na ustaško uporište Lisičić.

(Nastavit će se)

film

Čovjek koji je ubio
Liberti Valansa

Američki film. Režija: John Ford

Pravo je uživanje gledati ovakav film. Iz svakog kadra izbija majstorstvo najvećeg režisera westerna. Svaka scena filma, puna je intenzivne radnje, koja, makar izgledala i beznačajna, osvaja gledaoca i zaokuplja njegovu pažnju. Jasno, tu je dugogodišnje iskustvo jednog majstora i umjetnika koji o filmu sve zna i kod kojeg je propust gotovo nemoguć. Ne možemo, međutim, poreći ni vrijednost teme filma i njegovog sadržaja. Borba za poštivanje reda i zakonitosti na »divljem Zapadu Sjedinjenih država bilježila je i svoje heroje. U ovom filmu je jedan od njih pravnik, koji nastoji da zakonitost uporno provodi zakonskim sredstvima, a drugi poznati revolveraš, koji je navikao da na silu samo silom odgovara. U filmu ima sjajnih momenata, od kojih su neki dostojni Forda iz njegovih najslavnijih dana. Psihološka razradnost likova, karakteristična za Fordove westerne, i ovdje je došla do izražaja. O doprinosu kojeg su vrijednosti, a i popularnosti filma dali John Wayne i James Stewart suvišno je i govoriti.

Kobna ciganka

Engleski film. Režija: Joseph Losey

Joseph Loseya smatraju jednim od najangažiranijih suvremenih engleskih režisera, jednim od onih malobrojnih engleskih filmskih stvaralaca koji su posljednjih godina trgnuli englesku kinematografiju iz višegodišnje ustajalosti i po prvi put je obogatili sadržajima iz društvene stvarnosti, prema kojoj se kritički odnose. Filmovima »Vrijeme bez milosti« i »Betonska džungla« Losey je i kod nas stekao određenu reputaciju, te smo stoga imali razloga da od ovog filma očekujemo i nešto više od onoga što bismo mogli s obzirom na njegov prilično opskurni naslov. U sprkos, međutim, jasno uočljivim potezima temperamentnog režisera, koji filmom vlada suvereno, film se ipak ni za dlaku nije digao iznad najvulgarnijeg šunda, a u skladu s tim i njegova vrijednost. Razočaranje nam je priredila i Melina Mercouri, koja uživa renome ozbiljne karakterne glumice.

gradske vijesti

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Srijeda, 15. I — PSIHOLGIJA RODITELJSKE LJUBAVI. Predavanje: Pododbora Matice hrvatske. Predavač: prof. Ivo Tošić.

Srijeda, 22. I — RAZVOJ ALUMINIJSKE INDUSTRIJE ŠIBENSKOG BAZENA. Predavač: inž. Miroslav Jakovljević. Dvorana Društvenog doma (DIT). Početak u 19 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera američkog filma — BASTER KINGTON — GENERAL — (do 19. I), Sovjetski film — LEGENDA O ZEMLJI SIBIRSKOJ — (od 20—21. I).

»20. APRILA«: premijera francuskog filma — ZIVJETI SVOJ ŽIVOT — (do 16. I), Premijera meksičkog filma — OLUJA NAD MEKSIKOM — (od 17—21. I).

DEŽURNE LJEKARNE

Do 17. I — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.
Od 18—24. I — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

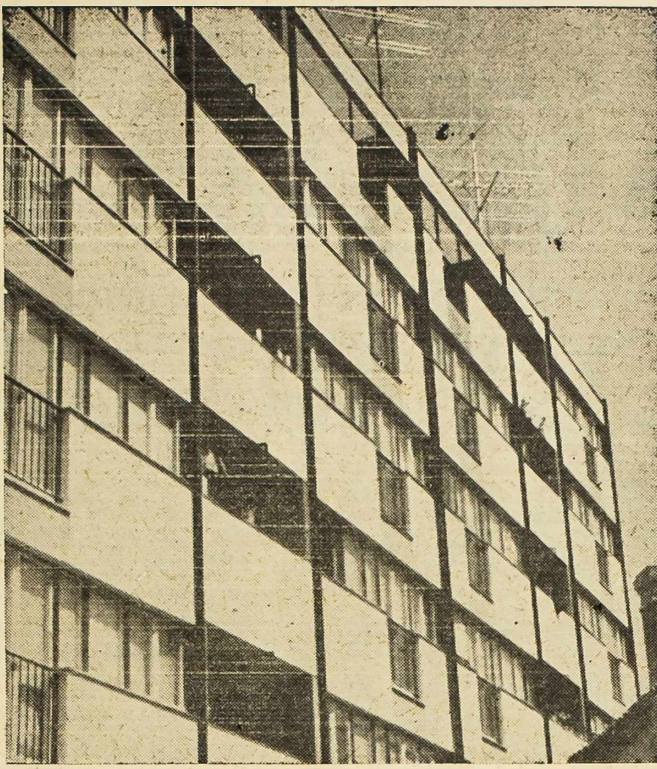
MATIČNI URED

ROĐENI

Filomena, Roka i Nede Babun; Marijana, inž. Mije i Anke Bojčić; Sveto, Stevana i Zorke Miodrag; Mladena, Vlade i Antice Cvitan; Aneta, Borisava i Ivanke Birin; Mladen, Vinka i Ane Sekelin; Božena, Vlatka i Marije Tomić; Boris, Milovana i Sime Radovčić; Vedrana, Mladena i Anke Mikulandrija; Radojka, Tomislava i Marije Mijat; Gordana, Milana i Draginje Lazinica; Ljiljana, Marinka i Anke Dodig; Dijana, Veselka i Darinke Mandić; Ivica, Marka i Marije Elez; Nena, Nenada i Milke Oblaković; Gordana, Milivoja i Jelene Petrovski; Josip, Marka i Marije Burić; Draženko, Nikole i Dine Matijević i Željko, Martina i Ane Bilić.

VJENCANI

Višnjic Berislav, služb. — Polić Nedjeljka, radnica; Hajdarpašić Besalet, služb. — Bukić Milena, služb.; Irčić Branko, tesar — Zoričić Tona, domaćica; Grubišić Niko (Nina), penzion. — Livić Marinka, penzionerka; Perušić Joko, službenik — Ninić Neda, službenik; Bukić Jere, služb. — Lambaša Biserka, služb.; Brajković Jere, trg. pomoć. — Trlaja Biserka, služb.; Zanze Romeo, električar — Juričić Marijana, služb.; Šupe Dane, šofer — Gatar Stana, domać.; Erak Drago, radnik — Kuvač Ivanka, radnica; Ercegović Grgo, podof. JRM — Dušković Marija, služb.; Belamarić Josip, modelar — Ninić Tanja, trg. pomoć.; Čogelja Jos, radnik — Milovac Marija, domaćica; Krnić Ante, radnik — Relja Milka, domać.; Koštan Mile, služb. — Orahovec Nada, student; Šuljak Niko, stolar — Živković Marija, domać.; Živković Krešimir, zidar — Bađžim Danica, domać.; Slavica Milan, alatničar — Miljković Ivanka, domać.; Vuković Ivan, zidar — Sekulić Anka, domać.; Simonaj Nikola, zemljorad. — Kokić Dinka, domać.; Skroza Roko, mehan. — Gojanović Miroslava, domać.; Pantić Dragan, automehan. — Štulić

Sa sjednice Savjeta za urbanizam

Odobreno nekoliko lokacija

Na posljednjoj sjednici Savjeta za urbanizam šibenske općine odobreno je nekoliko lokacija privrednog i komunalnog karaktera. Prema izdanim rješenjima poduzeće »Jugopetrol« podići će nedaleko budućeg mosta kod Kapele benzinsku stanicu, pored koje će se u bliskoj budućnosti izgraditi više turističkih i drugih objekata. Sličan objekt izgradit će se u blizini Veterinarske stanice, na mjestu gdje će jadranska magistrala presjecati sadašnju cestu Šibenik — Knin. Za ovaj objekt, međutim, još nije izrađen odgovarajući projekt. Trgovačkom poduzeću »Tehnomaterijal« odobreno je da između Doma narodnog zdravlja i Vatrogašnog doma izgradi skladište za smještaj i prodaju ogrjevnog drva, a zagrebačkom »Interpletu« data je lokacija kod sadašnje benzinske stanice za gradnju objekta radi prodaje pletarskih proizvoda.

Savez organizacija za fizičku kulturu zatražio je više lokacija za gradnju sportskih objekata na užem teritoriju Šibeniku. U tom smislu Savjet za urbanizam odredio je tri punkta i to prostor kod stadiona »Rade Končar«, zatim u blizini

plivačkog bazena u Crnici i prostor zapadnije od Vinarije. Za sve ove objekte nedostaju idejni projekti, koje će sportski forumi trebati što prije izraditi. Na prostoru između skladišta »Plavine« i »Jugopetrol« na Ražinama data je lokacija Industriji »Krka« za gradnju skladišta žitarica kapaciteta 300 vagona. Mjesto je veoma pogodno i s obzirom na blizinu željezničke pruge, s tim da će trebati izgraditi kolosijek koji će povezivati ovaj

objekat sa tom važnom saobraćajnicom. Vojnoj pošti Šibenik načelno su odobrene lokacije za gradnju dviju stambenih zgrada i zdravstvenog stacionara. Jedan stambeni objekt podići će se na Križu, a drugi u Dragi, dok će se zdravstveni stacionar locirati nedaleko raskrsnice, koja od Šibenika vodi u pravcu Mandaline. Na novolociranim objektima predviđeno je potpuno uređenje okoliša. (J)

Do kraja lipnja 275 novih stanova

Prema informacijama koje smo dobili u Odjelu za komunalne poslove, na teritoriju Ši-

benika će do kraja mjeseca lipnja ove godine biti useljivo 275 stanova u sedam objekata kojih se radovi nalaze u završnoj fazi. Osim druge četnaestokatnice na Baldekinu, koja će primiti 116 porodica, u predjelu Subičevca dovršit će se dva stambena objekta s ukupno 40 stanova, a na ulazu u Crnicu Tvornica elektroda i ferolegura gradi četverokatnu zgradu sa 40 stanova. U Težakoj ulici dovršit će se prva etapa na objektu koji podiže Biro za stambenu izgradnju, a dva objekta namjenjenih za potrebe tržišta, koje investira splitsko poduzeće »Ivan Lavčević«, primit će 48 novih porodica. To su ujedno prvi objekti za tržište.

OČEKUJE SE NOVI KONTIGENT OGRJEVNOG DRVA

Zbog neisporučenih količina ugljena i drva od dobavljača iz unutrašnjosti zemlje, skladišta trgovačkog poduzeća »Tehnomaterijal« već gotovo mjesec dana ostala su prazna. To je bio razlogom da se izvjestan broj potrošača nije snabdio dovoljnim količinama ogrjevnog drva. S obzirom na takovu situaciju poduzeće je bilo primorano da izvrši nabavku hrastovog drva u Bukovici radi opskrbe ogrjevom privrednih organizacija i ustanova. Dosad je isporučeno oko 500 kubičnih metara hrastovine. U »Tehnomaterijalu« smo obaviješteni, da će uskoro uslijediti isporuka izvjesnih količina ugljena i drva iz unutrašnjosti čija je cijena znatno pristupačnija za potrošače od hrastovine koju poduzeće doprema iz Bukovice.

NASTUP ILUZIONISTE DEANA

U prošlu subotu održana je u društvenim prostorijama »Stampe« vrlo zanimljiva priredba za članove kolektiva tog poduzeća. Tom prigodom je nastupio poznati internacionalni majstor - iluzionist Deana, koji je poznat po svojim uspjelim izvedbama na mnogim svjetskim pozornicama i televiziji. On je svojim majstorijama više od jednog sata zabavljao prisutne, koji su ga na kraju toplo pozdravili.

Problemi šibenskog saobraćaja

Sve veći broj saobraćajnih nesreća na našim cestama

U posljednje tri godine na cestama šibenskog područja udvostručen je broj motornih vozila. Osobito je porasto broj autobusa, a posebno osobnih automobila za vrijeme turističke sezone. U ljetnim mjesecima kroz Šibenik prođe po nekoliko desetaka tisuća vozila. Ove godine, kada bude izgrađena šibenska dionica Jadranske magistrale njihov broj bit će kudikamo veći, a time po svoj prilici porasti i broj saobraćajnih nesreća, kojih je u protekloj godini bilo registrirano 162. U nesrećama je izgubilo život 14 osoba, dok je 83 osoba prošlo sa težim i lakšim ozljedama.

U usporedbi sa 1962. god.

broj saobraćajnih nesreća povećao se u prošloj godini za više od 45. U prethodnoj godini zabilježeno je 117 saobraćajnih nesreća u kojima je 10 osoba poginulo, a 80 ih je teže i lakše povrijeđeno. Materijalna šteta na vozilima također bilježi porast. Dok je u 1962. godini ukupna materijalna šteta bila procijenjena na iznos od 15.5 milijuna, u prošloj godini je iznosila čak 24 milijuna dinara. Najteža nesreća dogodila se kod Prosike, kada je životom nastradalo tri osobe, a jedna je teže povrijeđena.

Najveći broj saobraćajnih nesreća desio se na Jadranskoj magistrali i na gradskim saobraćajnicama. Najviše ih je registrirano u srpnju i kolovozu, a najmanje u siječnju i prosincu. Što se tiče uzroka ovih nesreća na prvo mjesto dolazi prekoračenje brzine s obzirom na postojeće uvjete puta, zatim nepažnja vozača i greške pješaka. Vjerovatno bi njihov broj bio i veći, da na

cestama stalno ne bdiju organi saobraćajne milicije koji ulažu velike napore u pravilnom reguliranju saobraćaja i zaštite pješaka odnosno vozača na našim cestama.

SKOLSKI ZIMSKI ODMOR

Prema dobivenim obavještenjima u svim osnovnim školama na području šibenske općine obuka u prvom polugodištu završit će u četvrtak 16. o. m. U srednjim školama taj dan se također predviđa za završetak obuke i početak zimskog školskog odmora. Iznimno u onim školama, koje nisu radile 30. prosinca prošle godine, obuka će završiti 17. o. m. Početak nastave u drugom polugodištu zakazan je za 1. odnosno 3. veljače.

Kronika

O PREDSTOJECIM ZADACIMA i pitanjima raspodjele u školama raspravljeno je na sastanku, kojemu su prošlog tjedna prisustvovali direktori i predstavnici organa društvenog upravljanja u školama s područja Knina, Drniša i Šibenika. Bili su također prisutni potpredsjednik Sindikata društvenih službi SRH Marija Vukadinović i član Republičkog odbora Saveza sindikata Mate Dorčić.

PRVI SAVJETU ZA RAD i radne odnose šibenske općine osnovano je sedam novih komisija za stjecanje zvanja kvalificiranog i visokokvalificiranog radnika zanatske struke. Prema tome odsad će zvanja zanatskih radnika stjecati u Šibeniku mehaničari, bravari, limari, obučari, zidari, bojadisari, mesari, pekari, kovači, slastičari, dekorateri, fotografi i drugi.

USKORO ĆE BITI DONESENI novi propisi kojima će se regulirati zaštita polja. U vezi s tim postaviti će se veći broj čuvara polja i oni će imati prava i dužnosti radnika Općinske skupštine. Komisija za naknadu poljske štete vodit će postupak i donositi odgovarajuća rješenja, dok će predmete u žalbenom postupku rješavati slična komisija pri Kotarskoj skupštini Split.

GRADSKA TRŽNICA i RIBARNICA relativno dobro su snabdjevene poljoprivrednim proizvodima i ribom. Ponuda je na tržnici veća od potražnje, što se ima zahvaliti pravovremenim nabavkama od strane trgovačkog poduzeća »Plavina«. Socijalistički sektor nudio je krumpir po 40 dinara kilogram, kupus 50, bijeli luk 300, crveni luk 60, kiseli kupus 100, salatu 80, grah 160 do 200, mrkvu 80, špinat 80, jabuke 130, naranče 260—180, limune 260, jaja 34 dinara komad. Zadrudni i individualni ribari prodavali su ribu po 200 do 700 dinara kilogram.

U 1963. GODINI PREKO TRAJEKTA Dolac — Martinška prošlo je oko sto tisuća vrsta vozila. Samo do kraja rujna splavi su prevezli 80 tisuća vozila. Ni u zimskim mjesecima promet ne jenjava, jer dnevno u oba pravca saobraća po stotinu vozila.

DOVRŠIT ĆE SE IZGRADNJA NOVOG KINEMATOGRAFA

Uskoro će se nastaviti radovi na dovršenju nove kinodvorane na putničkoj obali. Uz već odobrena sredstva od oko 90 milijuna, koja će se utrošiti na uređenju dvorane sa 530 sjedišta, od kojih 300 tapeciranih, radovi će se obavljati i na uređenju kancelarijskih prostorija za potrebe uprave Kino poduzeća. U prizemlju ovog objekta bit će smješteni garderoba, buffet i čekaonica. Novi kinematograf posjedovat će moderne klima uređaje i aparaturu u cinemaskop tehnici. Otvaranjem ovog kina bit će potpuno zadovoljene potrebe građana i time će se izbjeći nepotrebne gužve.

530 TISUCA KINOPOSJETILACA

U dvama gradskim kinematografima lanjske godine zabilježen je rekordan posjet od 530 tisuća osoba. U kinu »20. aprila« posjet je bio za oko osam tisuća veći od onog u kinu »Tesla«. Prikazano je 1820 predstava. Domaća proizvodnja bila je zastupljena sa 30, a strana sa 170 filmova, pretežnim dijelom onih koje je šibenska publika po prvi put vidjela. Domaći film »Desant na Drvar« se sa 12 tisuća osoba nalazi na prvom mjestu po posjeti, a od stranih je najveći posjet zabilježio meksički film »Majko, slučaj moju pjesmu«, koji je gledala oko devet tisuća građana.

USKORO ĆE POČETI GRADNJA MOSTA PREKO ZALJEVA

Općinska skupština Šibenik izdala je odobrenje za početak radova na gradnji mosta preko šibenskog zaljeva. Kao što je poznato, na nedavno održanoj licitaciji, gradnja ovog objekta povjerena je beogradskom poduzeću »Mostogradnja«, koje je ujedno izradilo i sve potrebne projekte. Most od armiranog betona imat će raspon od 242 metra, a njegova dužina iznosit će 370 metara, što će ga činiti jednim od najvećih objekata na Jadranskoj magistrali. Širina kolosijeka iznosit će 7,5, a pješačka staza s obje strane po 1,5 metar, dok će sredina lučkog mosta, iznad morske površine, biti visoka 35 metara, što će

omogućiti prolaz brodovima najveće tonaže. Ovaj objekt bit će dovršen krajem iduće godine, a radovi će početi s kopnene strane kao viseći most sa pomoćnim stupovima i skelama sve do njegovog konačnog spajanja na sredini.

1250 DJECE ROĐENO U 1963. GODINI

Prema podacima dobivenim u Matičnom uredu, u Šibeniku je u protekloj godini rođeno 1250 djece, od kojih 640 muških i 610 ženskih. Broj novorođenčadi je za oko stotinu veći negoli u prethodnoj godini. Na teritoriju Šibenika sklopljeno je 258 brakova, dok je umrlo 258 osoba.

Humoreska

Ješa i udavača

Zvao se Jevrem, skraćeno — Ješa. Niko od njegovih susjeda nije znao čime se zani- ma, šta mu je osnovna profesija. Pošto je često putovao, pretpostavljali su da je neka vrsta trgovačkog put- nika. Možda je zaista to i bio, a možda i nije. No to i nije toliko važno, koliko ovo drugo: Ješa je bio zgo- dan čovjek, fizički. Crnpur- sti tridesetogodišnjak sa grguravom kosom i odnjego- vanim brčićima. Uz to, vla- snik Fiće i televizora, sa stan- om u garsonjeri nove peto- spratnice u centru grada. Osim toga, umio je da osvaja žene, na juriš, po skraće- nom postupku.

U istoj petospratnici su stanovale i četiri djevojke - udavače. Lijepe. Tempera- mentne. Savremene: igrale su tvist i pušile »Drinu«.

Ješa se u isto vrijeme ud- varao cijelom tom kvartetu udvarača. Zbog toga su one mrzile jedna drugu. Mrzili su se i njihovi roditelji. Na- ročito majke.

Ali sve četiri porodice su pozivale Ješu na slatko i ka- fu, pa i na poneku zakusku, s namjerom da ga ulove za zeta. Ješa se vrlo rado oda- zivao tim pozivima, ali se ni- je dao uloviti za zeta. On se služio slatkim i kafom, tama- nio sendviče i pivo, uvijek sa vedrim raspoloženjem, udvarajući se kćeri domaći- na čiji je gost te večeri bio, koja je premirala od sreće, dok su joj slatki žmarci šeta- li po kičmi.

A kad bi otišao, čuli bi se ovakvi komplimenti:

— Izvanredan čovjek, — naglasio bi otac.

— Kakva kultura! — rekla bi majka.

— Tip modernog muškar- ca, — uzdahnula bi kćer sa čežnjom u očima.

To je išlo tako dok jednog dana ne eksplodira strašna vijest da je Ješa oženjen. Sa- znade se i to da mu je žena sa službom u glavnom gra- du.

Tada mu sva četiri oca op- sovaše mater hohštaplersku. Sve četiri majke ga nazva- še pokvarenjakom.

Udavače, dobivši histeri- čne napade, legoše na pod i zavrištaše, backajući se gor- njim i donjim udovima.

— Džukela! Šta mi sve ni- je obećavao! — jaknu jedna.

— Trebalo je da mu raspa- lim šamarčinu kad me je prvi put na silu poljubio na stepeništu, — zacvili druga.

— Bolje da me je zmija dotakla nego njegova ruka, — vajkala se treća.

— Bila sam čurka one no- ci na klupi u parku, — ka- jala se četvrta, plavuša, čija je spavaća soba bila ispod poda Ješine garsonjere, us- ljed čega ona nije mogla mirno da spava, mučena sli- kama mašte.

Poslije nekog vremena sve četiri udavače se pomiriše, združile, zavolješe. Sad zaje- dno izlaze u šetnju, u bio- skop, na igranke. I njihovi roditelji se pomiriše, združile. Naročito majke. Posjeću- ju jedni druge, s večeri, i uz kafu, igraju tablič četvoro, izbjegavajući razgovor o Ješi, kome su, svaki posebno, rekli, u lice, šta su imali da reknju. I njihove kćeri su rek- le Ješi, u lice, šta su imale da mu reknju.

Sodom i Gomora je nasta- la tek onog dana kad se sa- znalo da Ješa uopće nije oženjen i da je tu lažnu vi- jest plasirala peta udavača iz najbližeg susjedstva, s od- ređenim namjerama u odno- su na Ješu.

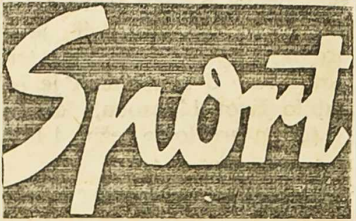
Čedomir Jovanović

Košarkaško prvenstvo općine Šibenik

Odlična igra „Mladosti“ I

Na čelu tablice nalazi se „Gimnazijalac“ I

U nedjelju je odigrano II Jedan od glavnih aspirana- kolo košarkaškog prvenstva ta za prvaka »Gimnazijalac I« općine Šibenik. Najzanimlji- je vrlo lako savladao otpor viji susret odigran je između ekipe »Metalca«, koja je na »Mladosti I« i druge ekipe ovo prvenstvo došla bez ikak- »Gimnazijalca«. »Mladost« v- vjih priprema. U ekipi »Gim- vrijedno je istaći nazi- dobri igru Milete, koji je po- stigao polovicu koševa. Suci su sa malim greškama vodili susret.

MLADI RADNIK - MLADOST II 23:18

Igralište DTO »Partizan«. Gledalaca oko 300. Suci Slip- čević i B. Bukić (Šibenik).

»M. Radnik«: Bolanča 10, Piližota 2, Grubišić 2, Čaleta 4, Bujas 3, Macanović, Paić, Marov, Periša 2.

»Mladost II«: Spahija 4, Lambaša, Štrkalj 4, Tomić 4, Aras, Juras, Šinko 3, Jurko- vić, Paić, Šprljan.

Utakmica je bila dosta sla- ba. I jedna i druga ekipa su griješile. Najbolji igrači su bi- li Bolanča i Štrkalj. Suci su odlično vodili utakmicu.

GIMNAZIJALAC I - META- LAC 44:26

Igralište DTO »Partizan«. Gledalaca oko 300. Suci Vil- fan i Mrša (Šibenik).

»Gimnazijalac I«: Ilić 5, Pa- ić 2, Ninić, Pavasović, Marko- vić, Čaleta 6, Žuvić 2, Laurić 3, Petrina 4, Mileta 22, Gaberc i Luketa.

»Metalac«: Antunac 7, Mile- ta, Pema 6, Paić 7, Višić, Ju- naković 4 i Bukić 2.

»Gimnazijalac II«: Vejzagić, Klisović 9, Zlatoper, Sumić 2, Popović 10, Gusin 2, Bogdan 4, Milić 8, Luštica, Lemešić 4, Jerković i Baranović.

Ovo je bila jedna od boljih utakmica na ovom prvenstvu. Ta naročito važi za košarkaše »Mladosti«, koji su naročito u drugom poluvremenu poka- kali odličnu košarku. U toj e- kipi se ističe Belamarić, Ju- rin, Skok.

U prvom dijelu utakmica je bila ravnopravna. Sredinom dijela druga ekipa »Gimna- zijalca« je i vodila, međutim, pri kraju poluvremena Sini- ša Belamarić je iz dva slobod- na bacanja poveo i »Mladost«

MLADOST I - GIMNAZI- JALAC II 76:39

Igralište DTO »Partizan«. Gledalaca oko 400. Suci Vil- fan i Maroti (Šibenik) odlič- ni.

»Mladost I«: Belamarić 10, Martinović 6, Armatović, Ju- rin 33, Huljev 8, Zupanović 2, Seržić, Sindičić, Skok 17, Marks.

je na odmor otišla sa 9 koše- va prednosti.

Osim spomenute trojice u ekipi »Mladosti« istakao se Huljev, dok je Popović bio najbolji igrač »Gimnazijalac II«.

TABLICA

Gimnazijalac I	2 2 0	87:67	4
Mladost I	2 1 1	117:82	2
Akademija	1 1 0	46:28	2
Mladi radnik	1 1 0	23:18	2
Gimnazijalac II	2 1 1	87:101	2
Mladost II	2 0 2	43:71	0
Metalac	2 0 2	52:90	0

PAROVI III KOLA

Metalac — Gimnazijalac II, Mladi radnik — Akademija i Mladost I — Mladost II. Gim- nazijalac I je slobodan.

— da —

Godišnja skupština „Kolektivca“

Pomanjkanje stručnog kadra

Sredinom prošle godine Si- benik je dobio još jedno sportsko društvo. Naime, rad- nici i službenici, što su za- Prošlih dana održana je go- posleni u trgovini, osnovali dišnja skupština tog sport- sku sportsko društvo »Kolekti- skog kolektiva na kojoj su ra- vac«, koji ima nogometni, zmotreni zadaci društva u na- kuglaški i rukometni klub.

Najaktivniji su nogometaši, koji se takmiče u Šibenskom podsavezu.

Rednim periodu. Tom prili-

kom najviše se diskutiralo o potrebi obrazovanja stručnog kadra, zatim o pomanjkanju prikladnih sportskih terena i rekvizita.

Naročito je istaknuto da u društvu ne postoji kvalificira- ni trener koji bi uspješno mo- gao voditi neku od postojećih sekcija. Zbog toga je i predvi- deno da se stanovitom broju lica u najskorije vrijeme omo- gući pohađanje tečaja za in- struktore. Pomanjkanje pri-kladnih terena također pred- stavlja veliki problem. Dosad je nogometna ekipa trenirala na igralištu »Tanaja«, a jed- nom u tjednu koristilo bi se i- gralište u Ražinama. Na sta- dionu »Rade Končar« igrale bi se samo utakmice. Pod takvim uvjetima, naravno, nije se moglo ništa bolje ni postići.

Trebalo bi i nama omogu- čiti da ponekad vježbamo na travnatom igralištu, koje, osim toga, ima i toplu vodu, rečeno je između ostalog u zaključcima što su usvojeni na godišnjoj skupštini »Ko- lektivca«.

Osim toga i pomanjkanje sportskih rekvizita otežava normalno djelovanje te sport- ske organizacije. Osnivanjem društva dobivena su i stano- vita financijska sredstva, ko- ja, međutim, nisu mogla da zadovolje potrebe što ga izi- skuje takmičenje podsaveznog ranga.

Skupštinu su pozdravili taj- nik općinske SOFK-e Ante Bukić i tajnik Šibenskog no- gometnog podsaveza Boško Karađole.

— da —

Upravni odbor poljoprivredne zadruge »Jedinstvo« — Šibenik, raspisuje

NATJEČAJ

za radno mjesto

SEFA PROIZVODNOG SEKTORA

Uslovi: poljoprivredni fakultet sa preko 10 godina prakse.

Prioritet imaju kandidati s praksom u proizvodnim or- ganizacijama.

Plaća prema pravilniku o raspodjeli osobnih dohoda- ka zadruge.

Rok natječaja do 20. ovog mjeseca. Nastup službe od- mah. Molbu s kratkom biografijom i opisom dosadašnjeg zaposlenja dostaviti na gornju adresu.

Zanimljivosti iz životinjskog svijeta

Ljubav kod insekata

Svadbena ritual kod inseka- ta predstavlja najbizarnije i najfabuloznije epizode iz nji- hovog kratkotrajnog življenja.

Mušjak španske muve svo- jim trbuhom i svojim pesni- cama počinje frenetično da udara svoju ženku, poslije čega, sa prekrštenim nogama i drhteći, ostaje dugo u ekstazi.

Jedna vrsta tvrdokrilaca sa žaokom, kada su u fazi vjere- ništva, udaraju se snažno če- ljustima, kao da hoće da se uzajamno prožderu.

U svijetu insekata ženka je ta koja predstavlja snagu i ra- zum jednovremeno kao i svi- repost i tiraniju. Gotovo sve svadbe se završavaju nasilnom

i neposrednom smrću supru- ga.

Vjerenica često proždire još u početku izvjestan broj mu- žjaka, koji žele da budu njeni muževi. Primjer za ove čudne zajednice su izvjesne škorpije, koje nose, kao što je poznato, klješta kao rakovi i imaju du- gačak rep, snabdjeven žaokom, čiji je ubod opasan. One poči- nju svadbenu svečanost senti- mentalnom štednjom s uplaše- nim klještima. Zatim, nepo- mični, još uvijek spojeni klje- štima, beskrajno i blaženo se posmatraju. Dan prolazi u nji- hovoj ekstazi, potom noć, dok oni stoje licem u lice, kao ska- menjeni od divljenja. Najzad im se čela približuju i dodiru- ju, a usta — ako se tako može nazvati monstruozi grlić, ko- ji se otvara između klješta priljubljuju se u neku vrstu poljupca. Poslije toga se izvr- šava spajanje; mužjak je pro- boden smrtonosnom žaokom a užasna supruga ga gricka i nji- me se sladi sa zadovoljstvom.

Ali, bogomoljka-insekt s prednjim nogama uzdignutim u stavu molitve, još je svire- pija. Njoj je potrebno sedmo- ro do osmoro muževa, koje redom proždire. Njeni polju- pci proždiru na užasavajući na- čin nesretnog izabranika. Ona počinje da ga jede od glave, si- lazila na trup i zaustavlja se tek na stražnjim nogama, jer su

isuviše tvrde. Tada odguruje ostatke, dok joj novi udvarač, koji je mirno čekao kraj ču- dovišne gozbe, ne pride heroj- ski da bi podnio istu sudbinu.

U svijetu tvrdokrilaca posto- ji i jedna vrsta dobroćudnijih insekata — rogonosaca. Zenka dubi ogromnu rupu, koja je često dublja od metar i po u koju se silazi spiralnim stepe- nicama, koja imaju odmori- šta; a sama jazbina ima hod- nike i mnogobrojne odaje. Za to vrijeme mužjak tovari ot- patke na trorogu viljušku, ko- ja ima na glavi i spušta ih pred ulaz u bračni dom. Naj- zad, odlazi u polje da potraži balegu koju ovce ostavljaju za sobom, odnosi je na prvi sprat jazbine, koju je ženka iskopa- la i pomoću svog trozupca je melje. Zenka, buduća majka, mijesi od ovoga ogromne cilin- drične hljebove, koji će kasni- je biti hrana za mladunce.

Tri mjeseca se nesretan mu- žjak iznuruje, bez hrane, na svom divovskom poslu. Kada je zalih tako stvorene hrane ocijenjena kao dovoljna, mi- si- ja mužjaka je izvršena i on, predosjećajući svoj skorbi kraj, da ne bi zakrčio dom svojim bijednim tijelom, napreže sve- ike snage da izađe iz jazbine. Znaajući da je više nekoristan, on sa mukom, usamljen irezi- gniran odlazi da umre daleko od doma, među kamenje.

HUMOR

Radnici u fabrici koji su po- hađali tečaj za uprošćavanje rada i svodenja pokreta na minimum, bili su radoznali da isprobaju na djelu novo steče- no znanje.

— Samo ga nemojte ispro- bati kod kuće, opomenuo ih je instruktor, jer vam se mo- že desiti da postignete takvu brzinu u pripremanju objeda i stana, da to u buduću bude isključivo vaša dužnost.

Mladi hirurg se pohvali svom kolegi:

— Ovu operaciju izvršio sam u pravo vrijeme. Još nekoliko časova da sam oklijevao pa- cijent bi ozdravio i bez nje.